

ธนบัตร หรือ บัตรธนาคาร



ทหารเกณฑ์

ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ นี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ร่วมเฉลิมฉลองพระเกียรติอันยิ่งใหญ่นี้ โดยจะออก “บัตรธนาคาร” มีมูลค่าตามที่ตราไว้ฉบับละ ๖๐ บาท จำนวน ๙,๙๙๙,๙๙๙ ฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม ๕๙๙,๙๙๙,๙๔๐ บาท บัตรธนาคารนี้จะมีขนาดและรูปแบบแตกต่างไปจากขนาดของธนบัตรทั่วไป คือ มีขนาด ๑๕๙ x ๑๕๙ มิลลิเมตร และบัตรธนาคารนี้ก็ถือว่าเป็นธนบัตรที่ใช้ชำระหนี้ได้ตาม

กฎหมายด้วย

ความจริงเรื่องข้างต้นนี้คงเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้ว ทั้งนี้เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีพ แต่คงมีอีกหลายท่านที่ประหลาดใจหรือยังไม่เข้าใจในความหมายหรือลักษณะที่แท้จริงของคำว่า “ธนาคารบัตร” และ “บัตรธนาคาร” ว่ามีความหมายแตกต่างกันอย่างไร

คำว่า “ธนบัตร” เป็นคำที่มีรากจากภาษาสันสกฤต มาจากคำว่า ธน + บัตร มีความหมายตามพจนานุกรมว่า เป็นบัตรใช้แทนเงินตรา ส่วนคำว่า “เงินตรา” แปลว่า วัตถุที่มีตราของรัฐบาล

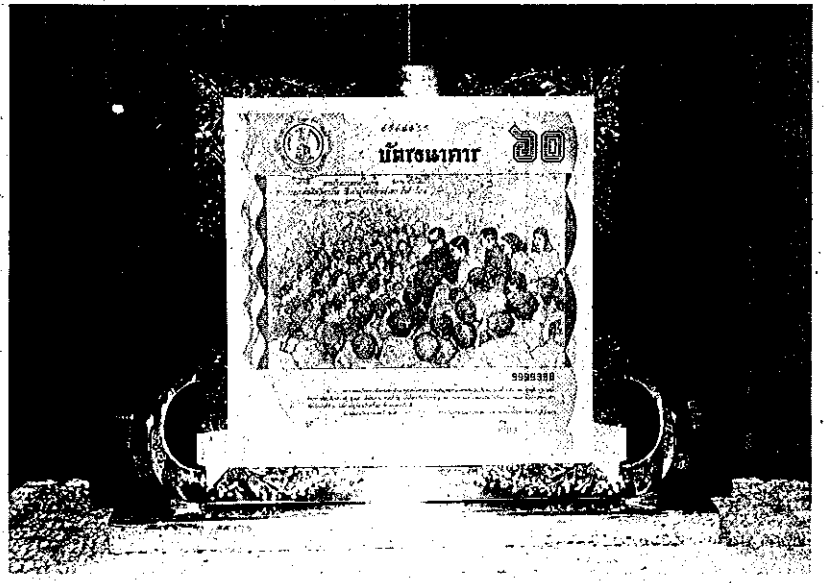
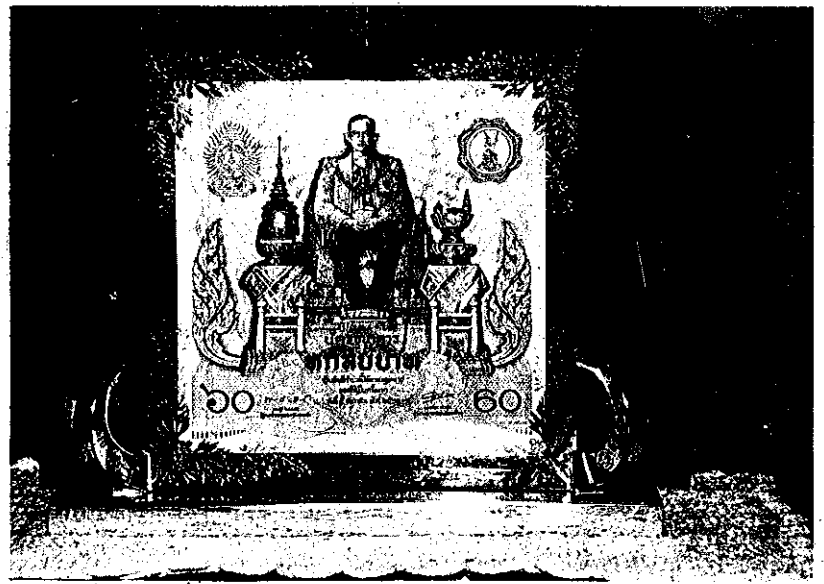
ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย ในกรณีของประเทศไทยก็คือธนบัตรที่ใช้หมุนเวียนอยู่ในประเทศ จึงมีความหมายสมบูรณ์และถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในพจนานุกรมทุกประการ

ท่านผู้อ่านก็คงสงสัยในคำว่า “ธนาคารบัตร” และ “บัตรธนาคาร” มีลักษณะเป็นอย่างไร ใช้เป็นเงินได้เช่นเดียวกับธนบัตรหรือไม่ ก็ขอชี้แจงว่า ธนาคารบัตร หรือบัตรธนาคาร เป็นคำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน คือ เป็นบัตรของธนาคาร ซึ่งตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Bank note” ส่วนที่ว่าธนาคารบัตรจะมีสภาพเป็นเงินใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

หรือไม่ ก็คงจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ๒ ประการ คือ ประการแรก ความถูกต้องตามกฎหมายในการที่ธนาคารนั้น ๆ จะออกธนาคารบัตร กล่าวง่าย ๆ ก็คือธนาคารนั้นมีอำนาจตามกฎหมายในการออกธนาคารบัตรหรือไม่ และปัจจัยที่สองก็ขึ้นอยู่กับความยอมรับหรือความเชื่อถือของบุคคลทั่วไปต่อบัตรธนาคารนั่นเอง

ในกรณีของประเทศไทยที่ผ่านมาเงินที่นำออกใช้และถือว่าชำระหนี้ได้ตามกฎหมายก็คือธนบัตรที่ออกโดยรัฐบาลไทยอย่างไรก็ดี ในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ในการออกบัตรธนาคารในราชอาณาจักรแต่ผู้เดียว นอกจากนี้ ในมาตรา ๒๓ ยังได้ให้การรับรองฐานะของบัตรธนาคารที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะออกใช้ ว่าเป็น "ธนบัตร" ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยระบบเงินตราอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป อาจแยกแยะธนบัตรที่ใช้หมุนเวียนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเป็น ๒ ประเภท คือ ธนบัตร และ บัตรธนาคาร หรือ ธนาคารบัตร ซึ่งจะสังเกตเห็นข้อแตกต่างระหว่างทั้ง ๒ ประเภทนี้ได้ โดยสังเกตว่า ตัวธนบัตร



หรือเงินนั้น ออกโดยรัฐบาลหรือธนาคาร หากไม่ปรากฏชื่อธนาคารในส่วนสำคัญของธนบัตร คือ ตอนกลางบนหรือมุมบนมุมใดมุมหนึ่งของธนบัตร หรือเพียงแต่ระบุว่า "รัฐบาลไทย" หรือ "Singapore" แค่นั้น ก็ฟังถือได้ว่าเป็นธนบัตรของรัฐบาล แต่หากมีคำเช่นว่า "Bank of England"

อยู่ตอนกลางบนของธนบัตรเช่นนี้ ก็เป็นบัตรธนาคาร หรือธนาคารบัตร

ในโอกาสหน้าจะมีเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ มาเล่าสู่กันฟังอีกในเรื่องที่เกี่ยวกับเงิน ๆ ทอง ๆ... คาดว่าเรื่องเงินตราและเงินตราต่างประเทศ คงเป็นที่น่าสนใจ นะครับ สวัสดี